

HELŠIŃSKI ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA U SRBIJI
HELSINKI COMMITTEE FOR HUMAN RIGHTS IN SERBIA
SCG-11000 Beograd, Zmaj Jovina 7, tel: (+381 11) 3032408, 637116, 637294
fax: 636429, e-mail: biserkos@EUnet.yu, <http://www.helsinki.org.yu>

IZVEŠTAJ O POSETI POSEBNOJ PRITVORSKOJ JEDINICI OKRUŽNOG ZATVORA U BEOGRADU

Dana 18. maja 2004. godine, direktor Uprave za izvršenje zavodskih sankcija Republike Srbije Miloš Janković pozvao je Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji da, zajedno sa predstavnicima relevantnih međunarodnih organizacije i novinara, u sredu, 19. maja poseti Posebnu pritvorsku jedinicu Okružnog zatvora u Beogradu u cilju utvrđivanja uslova života i tretmana pritvorenih lica.

Po dolasku u Okružni zatvor, predstavnik Helsinškog odbora Nataša Novaković je tokom dogovora sa upravnikom zatvora Miroslavom Micićem o načinu obavljanja posete obaveštena da obilazak, iz bezbednosnih razloga, ne obuhvata celu Posebnu pritvorsku jedinicu, već se, shodno odobrenju postupajućeg sudije Marka Kljajevića, ograničava na posetu pritvoreniku Miloradu Ulemeku.

Poseta pritvoreniku izvršena je u prisustvu njegovog branioca, direktora i jednog službenika Uprave, upravnika zatvora i dva pripadnika službe obezbeđenja. Prisutna su bila i dva novinara (»Večernje Novosti« i »Blic«).

U trenutku posete, pritvorenik je bio smešten u jednu od soba koja se nalaze u pre par godina renoviranom krilu zatvora, u javnosti poznatijem kao Hyatt II. Soba, koje se odlikuje boljim životnim uslovima u odnosu na ostatak zatvora. Iz razloga bezbednosti, pritvorenik Ulemek je odvojen od ostalih pritvorenih lica i ima zasebnu sobu. Po njegovim rečima, u ovoj sobi se nalazi već 15-tak dana.

Prostorija u kojoj boravi pritvorenik Ulemek je adekvatne kubature, sveže okrečena, čista, i opremljena odgovarajućim nameštajem (krevet, sto, klupa za sedenje i ormarići za lične stvari). Veštačko osvetljenje je dobro. Tuš kabina i WC odvojeni su vratima od ostatka prostorije. Zbog arhitekture zgrade Okružnog zatvora, ne postoji mogućnost direktnog dotoka sunčeve svetlosti, vazduha ili grejanja u sobu. (Vidi izveštaje Helsinškog odbora o prethodnim posetama ovom zatvoru na web sajtu Helsinškog odbora na www.helsinki.org.yu pod stavkom Publikacije – Helsinške sveske 17, Kako do evropskih standarda – Zatvori u Srbiji 2002-2003)

Pritvorenik Ulemek je, kako je sam rekao, neposredno po prijemu u zatvor detaljno pregledan od strane zatvorskog lekara, o čemu postoji evidencija u njegovom zdravstvenom kartonu. Zbog problema sa zapaljenjem uha, obratio se zatvorskom lekaru koji mu je prepisao odgovarajuću terapiju. Nema nikakvih primedbi na medicinski tretman, kao ni na hranu. Takođe, nema primedbi na tretman od strane zatvorskog osoblja. Smatra da se osoblje ponaša u skladu sa Pravilima o kućnom redu, s kojima je upoznat prilikom prijema u zatvor i kojih se i sam pridržava.

Pritvoreniku Ulemeku je omogućen prijem poseta od strane porodice i nesmetan kontakt sa braniocem. Omogućeno mu je i da dobija štampu i knjige, ali ne i da gleda televiziju.

Osim u vreme poseta porodice ili branioca, sve vreme provodi u opisanoj prostoriji. Svakog dana, uz nadzor službe obezbeđenja i bez prisustva drugih

prিতvorenika, ima mogućnost da na pritvorskom šetalištu provde oko 30 minuta na svežem vazduhu.

Helsinški odbor očekuje da će umesto ovakvih *ad hoc* poseta, domaćim NVO uskoro biti dozvoljeno da - bez prethodne najave i bez traženja posebne dozvole - posećuju i obavljaju nenadzirane razgovore sa osobama koje su privedene u policijske stanice, kao i sa osobama koja se u okružnim zatvorima nalaze u statusu prিতvorenika.

Time bi država omogućila punu implementaciju međunarodnih standarda na čije se poštovanje obavezala ratifikacijom Evropske konvencije o sprečavanju mučenja, nečovečnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, kao i potpisivanjem Opcionog protokola UN Konvencije protiv mučenja i drugih svirepih, nečovečnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka.

Beograd, 20. maj 2004.